

**MOKESTINIŲ GINČŲ KOMISIJA
PRIE LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS**

**SPRENDIMAS
DĖL UAB "C1" SKUNDO**

2023 m. birželio d. Nr. S- (7-2023/93)
Vilnius

Mokestinių ginčų komisija prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės (toliau – Komisija), susidedanti iš narės, pavaduojančios Komisijos pirmininką, Rasos Stravinskaitės (pranešėja), narių Jurgitos Narkevičiūtės, Andriaus Veniaus, išnagrinėjo UAB "C1" (toliau – Pareiškėjas) 2023-05-05 skundą dėl Muitinės departamento prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos (toliau – Muitinės departamentas) 2023-04-04 sprendimo Nr. 1AE-182 (toliau – Sprendimas, skundžiamas sprendimas). Pareiškėjo atstovas advokatas H. J., Muitinės departamento atstovai J. J., D. U. dalyvavo Komisijos 2023-05-31 posėdyje nuotoliniu būdu.

Komisija n u s t a t ė :

Pareiškėjas 2023-05-05 skunde nurodo sutinkantis su Sprendimo dalimi, kuria Klaipėdos teritorinės muitinės (toliau – Klaipėdos TM) 2022-12-13 supaprastinto patikrinimo ataskaita Nr. 2LM190432S (toliau – ir skundžiama ataskaita) buvo panaikinta, tačiau nesutinkantis su ta dalimi, kuria nuspręsta pavesti vietos mokesčių administratoriui atlikti pakartotinį patikrinimą bei priimti naują sprendimą.

Pasak skundo, įstatymų leidėjas, nustatydamas Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatyme administracinių bylų dėl ginčų, kylančių iš administracinių teisinių santykių, nagrinėjimo tvarką, siekė įtvirtinti, jog administraciniai ginčai būtų nagrinėjami operatyviai. Dėl to ir yra nustatytos taisyklės, kad administracinis ginčas į žemesnę pakopą gali būti grąžinamas iš esmės tik išimtiniais atvejais (Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo (toliau – LVAT) 2019-08-07 sprendimas adm. byloje Nr. Nr. eA-2144-575/2019).

Pareiškėjas skunde nurodo, jog nagrinėjamu atveju Muitinės departamentas priimtame Sprendime aiškiai ir nedviprasmiškai nurodė, kad Pareiškėjas pagal atstovavimo būdą solidariu skolininku muitinei pripažintas nepagrįstai, kad vietos mokesčių administratorius skundžiamoje ataskaitoje nepagrindė, kodėl pripažino Pareiškėją teikusiu muitinei deklaracijai surašyti neva žinomai neteisingą informaciją.

Skunde tvirtinama, jog vertinant Muitinės departamento aiškų ir kategorišką konstatavimą matyti, jog centrinis mokesčių administratorius nustatė, kad apskūstoje supaprastinto patikrinimo ataskaitoje vietos mokesčių administratorius nepateikė pagrįstų argumentų, neginčijamų ir pakankamų įrodymų, kurių pagrindu būtų galima pripažinti Pareiškėją solidariu skolininku dėl ginčo elektroninės importo deklaracijos (toliau – EID). Padaręs sekančias išvadas Muitinės departamentas, vadovaudamasis Lietuvos Respublikos mokesčių administravimo įstatymo (toliau – MAĮ 154 straipsnio 4 dalies 2 punktu, turėjo vietos mokesčių administratoriaus priimtą skundžiamą supaprastinto patikrinimo ataskaitą tik panaikinti, tačiau neturėjo pagrindo pavesti vietos mokesčių administratoriui atlikti pakartotinį patikrinimą ir priimti naują sprendimą. Pagal teismų formuojamą praktiką, kas nurodyta ir MAĮ komentare, centrinis mokesčių administratorius gali nurodyti iš naujo atlikti patikrinimą, jeigu nagrinėdamas mokestinį ginčą nustato vieną iš šių

atvejų: kad mokesčių mokėtojo apskųstame sprendime vietos mokesčių administratorius nesurinko pakankamai įrodymų, patvirtinančių patikrinimo metu konstatuotus mokesčių įstatymų pažeidimus arba kai mokesčių mokėtojas pateikia papildomų dokumentų, kurių vietos mokesčių administratoriui nebuvo pateikęs ir pastarasis jų nebuvo vertinęs. Nagrinėjamu atveju Muitinės departamentas nenustatė nei vieno atvejo, kuriam esant būtų galima duoti nurodymą atlikti pakartotinį tyrimą.

Muitinės departamentas Sprendime nenustatė, nurodė ir nepateikė jokių argumentų, kad vietos mokesčių administratorius, priimdamas apskųstą supaprastinto patikrinimo ataskaitą, nesurinko pakankamai įrodymų, patvirtinančių patikrinimo metu konstatuotus mokesčių įstatymų pažeidimus, arba, kad mokesčių mokėtojas pateikė papildomų dokumentų, kurių vietos mokesčių administratoriui nebuvo pateikęs ir pastarasis jų nebuvo vertinęs.

Atsižvelgiant į išdėstytą, tvirtinama, jog Muitinės departamentas turėjo teisę priimti sprendimą tik panaikinti supaprastinto patikrinimo ataskaitą, o ne kartu nurodyti vietos mokesčių administratoriui pakartotinai atlikti patikrinimą ir priimti naują sprendimą.

Sprendžiant dėl pakartotinio skundo nagrinėjimo, pasak skundo, pirmiausia turi būti atsižvelgiama, ar iš tikrųjų reikalingas papildomų įrodymų rinkimas, ar yra paisoma objektyvumo principo, ar nustatytos naujos aplinkybės, ar reikalingi nauji įrodymai, ar mokesčių administratorius laikosi protingumo ir teisingumo reikalavimų savo veikloje, nes atliekant pakartotinį patikrinimą eikvojamas laikas, galimi mokesčių mokėtojų veiklos trukdžiai. Sprendime nurodymas atlikti pakartotinį mokesčių patikrinimą yra visiškai nemotyvuotas, jame nenurodyta, kokios papildomos informacijos galėtų surinkti vietos mokesčių administratorius.

Pasak skundo, iš Sprendimo matyti, kad Muitinės departamentas pavedė teritorinei muitinei ne surinkti kažkokią konkrečią informaciją, o iš naujo pagrįsti, kodėl Pareiškėjas turėtų būti pripažintas solidariu skolininku muitinei. Tuo tarpu nurodymas atlikti pakartotinį patikrinimą yra galimas tik nustačius, kad vietos mokesčių administratorius nesurinko pakankamai įrodymų, patvirtinančių patikrinimo metu konstatuotus pažeidimus. Šio ginčo atveju tokia aplinkybė nėra nustatyta.

Esant nurodytoms aplinkybėms skunde daroma išvada, kad skundžiamas sprendimas dalyje dėl pavedimo vietos mokesčių administratoriui atlikti pakartotinį patikrinimą bei priimti naują sprendimą yra neteisėtas bei nepagrįstas, todėl turėtų būti pakeistas.

Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta ir vadovaujantis MAĮ 155 straipsnio 4 dalies 4 punktu, skunde prašoma pakeisti Muitinės departamento Sprendimą ir Pareiškėjo skundą dėl supaprastinto patikrinimo ataskaitos panaikinimo tenkinti pilna apimtimi.

Muitinės departamentas skundžiamu sprendimu panaikino Klaipėdos TM 2022-12-13 supaprastinto patikrinimo ataskaitą Nr. 2LM190432S ir pavedė Klaipėdos TM atlikti pakartotinį patikrinimą bei priimti naują sprendimą.

Sprendime nurodoma, jog Klaipėdos TM, vadovaudamasi 2013-10-09 Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 952/2013, kuriuo nustatomas Sąjungos muitinės kodeksas (toliau – Sąjungos muitinės kodeksas), 48 straipsniu ir Muitinės departamento generalinio direktoriaus 2008-06-11 įsakymu Nr. 1B-407 patvirtintų Muitinės vykdomų patikrinimų atlikimo taisyklių 9.3 punktu, atlikusi 2020-07-09 importo deklaracijos Nr. 20LTLC0100IM09BD50 patikrinimą dėl deklaruoto automobilio „P. C. LT Coupe“, kėbulo Nr. 1G1FB1RS0J0187314, muitinės vertės teisingumo, 2022-12-13 supaprastinto patikrinimo ataskaita Nr. 2LM190432S nusprendė nustatyti minėtoje importo deklaracijoje deklaruoto automobilio muitinę vertę remiantis Sąjungos muitinės kodekso 74 straipsnio 3 dalimi, pripažinti Kipro įmonę „Celotsa LTD“ ir Pareiškėją solidariais skolininkais muitinei bei jų atžvilgiu įregistruoti mokesstinę prievolę.

Nurodoma, jog nagrinėjamu atveju mokesstinis ginčas yra kilęs dėl skundžiama patikrinimo ataskaita Pareiškėjo atžvilgiu įregistruotos mokesstinės prievolės, Klaipėdos TM nusprendus perskaičiuoti importo deklaracijoje Nr. 20LTLC0100IM09BD50 (2020-07-09) deklaruoto automobilio muitinę vertę.

Atliekamo tikrinimo metu nustatyta, kad importo deklaracijoje Nr. 20LTLC0100IM09BD50 (2020-07-09) ginčo prekės bendroji faktūrinė vertė deklaruota pagal

Jungtinių Amerikos Valstijų (toliau – JAV) įmonės „USA InterCargo LLC“ išrašytos sąskaitos duomenis, t. y. nurodant 800 USD, CIF Klaipėda pristatymo sąlygomis; muitinė vertė (3 093,86 Eur) nustatyta taikant alternatyvų muitinio įvertinimo metodą, remiantis MB "A1" sudaryta turto vertinimo ataskaita Nr. BK201020. Po muitinio įforminimo iš Vokietijos Štutgarto muitinės gauta informacija, jog transporto priemonės „P. C. LT Coupe“, kėbulo Nr. (duomenys neskelbtini), eksporto kaina – 9 153 J. U. būdu, įvertinusi ginčo prekės muitinio įforminimo metu ir papildomai gautą informaciją bei remdamasi Sąjungos muitinės kodekso 74 straipsnio 3 dalimi, Klaipėdos TM nusprendė perskaičiuoti automobilio „P. C. LT Coupe“ muitinę vertę.

Klaipėdos TM skundžiamoje supaprastinto patikrinimo ataskaitoje taip pat pažymėjo, jog Kipro įmonė „Celosta LTD“ ir Pareiškėjas, teikiantis atstovo muitinėje (muitinės tarpininko) paslaugas deklaruojant prekes, muitinei pateikė klaidingą informaciją. Atsižvelgiant į tai, remiantis Sąjungos muitinės kodekso 77 straipsnio 2 ir 3 dalimis, Pareiškėją kartu su Kipro įmone „Celosta LTD“ pripažino solidariais skolininkais muitinei.

Muitinės departamentas Sprendime pažymi, kad Sąjungos muitinės kodekso 18 straipsnio 1 dalyje numatyta, jog bet kuris asmuo gali paskirti atstovą muitinėje; toks atstovavimas gali būti tiesioginis, kai atstovas muitinėje veikia kito asmens vardu ir to asmens interesais, arba netiesioginis, kai atstovas muitinėje veikia savo vardu, tačiau kito asmens interesais. Vadovaujantis Sąjungos muitinės kodekso 19 straipsnio 1 dalies nuostatomis, santykiuose su muitine atstovas muitinėje pareiškia, kad veikia atstovaujamojo asmens interesais, ir nurodo, ar jo atstovavimas yra tiesioginis, ar netiesioginis.

Muitinės ir reeksporto deklaracijų, pateikiamų elektroninėmis duomenų apdorojimo priemonėmis arba raštu, surašymo taisyklių, patvirtintų Muitinės departamento generalinio direktoriaus 2020-10-09 įsakymu Nr. 1B-810, 18.3.9 punkte numatyta, kad „atstovo statuso kodas (3/21)“ duomenų elementas įrašomas laužtiniuose skliaustuose, prieš deklaranto arba atstovo pavadinimą; pateikiant šį duomenų elementą nurodoma skaičius „2“, jeigu prekes deklaruoja tiesioginis atstovas, skaičius „3“, jeigu prekes deklaruoja netiesioginis atstovas.

Vadovaujantis Sąjungos muitinės kodekso 77 straipsnio 3 dalimi, skolininku laikomas deklarantas; netiesioginio atstovavimo atveju asmuo, kurio interesais pateikiama muitinės deklaracija, taip pat laikomas skolininku. Jeigu muitinės deklaracija, pateikta deklaruojant prekes vienai iš 1 dalyje nurodytų procedūrų įforminti, surašyta remiantis informacija, dėl kurios nebūtų surinkta visa importo maito suma arba jos dalis, asmuo, kuris pateikė deklaracijai surašyti reikalingą informaciją ir kuris žinojo arba, yra pagrindo manyti, kad turėjo žinoti, jog tokia informacija yra klaidinga, taip pat laikomas skolininku.

Muitinės departamento tvirtinimu, nagrinėjamo ginčo atveju nustatyta, kad importo deklaracijos Nr. 20LTLC0100IM09BD50 (2020-07-09) 14 langelyje yra nurodytas tiesioginis atstovavimo būdas [2], reiškiantis, jog Pareiškėjas muitinės tarpininko paslaugas teikė kaip Kipro įmonės „Celosta LTD“ tiesioginis atstovas, veikiantis šios įmonės vardu ir interesais, todėl pagal atstovavimo būdą solidariu skolininku Pareiškėjas pripažintas nepagrįstai.

Kaip numatyta aukščiau pacituotoje teisinėje nuostatoje, skolininku muitinei gali būti laikomas asmuo, kuris deklaracijos įforminimui teikė neteisingus duomenis ir apie tai žinojo ar turėjo žinoti, tačiau, pasak Muitinės departamento, Klaipėdos TM skundžiamame sprendime nenurodė aplinkybių, patvirtinančių, jog importo deklaracijai Nr. 20LTLC0100IM09BD50 (2020-07-09) įforminti Pareiškėjas pateikė žinomai klaidingą informaciją. Klaipėdos TM skundžiamame sprendime nurodė, jog pagal Vokietijos muitinės tarnybos pateiktus duomenis nustatyta, kad tikrinamą automobilį iš JAV į Lietuvą eksportavo įmonė „K. A. Parts“, bet ne įmonė „USA T. B. LLC“, kurią kaip siuntėją / eksportuotoją deklaravo Kipro įmonė „Celosta LTD“ (per Pareiškėją, teikiantį atstovo muitinėje (muitinės tarpininko) paslaugas deklaruojant prekes muitinei). Tačiau šios aplinkybės, Muitinės departamento nuomone, savaime nesudaro pagrindo manyti, jog Pareiškėjas, veikdamas kaip tiesioginis Kipro įmonės atstovas muitinėje, muitinio įforminimo metu teikė deklaracijai surašyti žinomai neteisingą informaciją.

Atsižvelgiant į tai kas išdėstyta, Sprendime daroma išvada, kad vietos mokesčių administratoriaus sprendimas dėl Pareiškėjo pripažinimo solidariu skolininku muitinei yra nepakankamai pagrįstas ir motyvuotas. Todėl, remiantis Sąjungos muitinės kodekso 77 straipsnio

3 dalimi, Klaipėdos TM 2022-12-13 supaprastinto patikrinimo ataskaita Nr. 2LM190432S naikinama bei vietos mokesčių administratoriui pavedama atlikti pakartotinį patikrinimą ir priimti naują sprendimą.

Komisija k o n s t a t u o j a :

Pareiškėjo skundas atmetinas, Muitinės departamento Sprendimas tvirtintinas.

Ginčas šioje byloje yra kilęs dėl Muitinės departamento Sprendimo, kuriuo buvo panaikinta Klaipėdos TM supaprastinto patikrinimo ataskaita ir pavesta Klaipėdos TM atlikti pakartotinį patikrinimą bei priimti naują sprendimą, pagrįstumo ir teisėtumo.

Byloje nustatyta, kad Klaipėdos TM po muitinio įforminimo gavusi papildomos informacijos dėl transporto priemonės eksporto iš JAV, atliko automobilio „P. C. LT Coupe“, kėbulo Nr. (duomenys nskelbtini), muitinės vertės teisingumo tikrinimą, kurio metu nustatė, kad Kipro įmonės „Celosta LTD“ importuoto naudoto automobilio, deklaruoto išleidimo į laisvą apyvartą muitinės procedūrai bei įforminto EID Nr. 20LTLC0100IM09BD50 (2020-07-09), deklaruota muitinė vertė, nustatyta pagal muitinio įforminimo metu pateiktą turto vertinimo ataskaitą, paneigtina remiantis Vokietijos Federacijos muitinės tarnybos bei JAV atstovo Hagoje pateiktais duomenimis apie transporto priemonės eksporto iš JAV vertę. Todėl šio automobilio muitinė vertė patikrinimo metu buvo nustatyta vadovaujantis Sąjungos muitinės kodekso 74 straipsnio 3 dalimi, remiantis muitinės turimais duomenimis. Be to, atsižvelgus į tai, kad patikrinimo metu buvo nustatyta, jog pagal muitinės tarpininko paslaugų sutartį, Klaipėdos TM vertinimu, Pareiškėjas buvo Kipro įmonės „Celosta LTD“ deklarantas, jis buvo pripažintas skolininku muitinei vadovaujantis Sąjungos muitinės kodekso 77 straipsnio 3 dalimi.

Muitinės departamentas, išnagrinėjęs Pareiškėjo 2022-12-13 skundą dėl Klaipėdos TM supaprastintos patikrinimo ataskaitos, skundžiamu sprendimu, atsižvelgęs į tai, kad Pareiškėjas skundžiamoje ataskaitoje neteisingai buvo įvardintas deklarantu ir dėl savo statuso (deklaranto atsakomybė yra preziumuojama pagal Sąjungos muitinės kodekso 77 straipsnio 3 dalį) nepagrįstai buvo pripažintas skolininku muitinei, nes iš tiesų muitinės deklaracijos buvo teikiamos ne Pareiškėjo, o Kipro įmonės „Celosta LTD“ vardu, tačiau byloje esant informacijai, jog ginčo muitinės deklaracijoje nurodyta automobilio muitinė vertė neatitinka tikrovės, o vietos mokesčių administratorius ataskaitoje nepagrindė, kodėl pripažino Pareiškėją teikusiu muitinei klaidingą ar melagingą informaciją apie ginčo automobilio muitinę vertę, taip pat neargumentavo, kodėl yra pagrindo manyti, kad Pareiškėjas žinojo arba galimai turėjo žinoti apie muitinei teikiamos informacijos neteisingumą, panaikino Klaipėdos TM supaprastinto patikrinimo ataskaitą ir pavedė jai atlikti pakartotinį patikrinimą bei priimti naują sprendimą.

Pareiškėjas skunde Komisijai tvirtina sutinkantis su Sprendimo dalimi, kuria skundžiamą supaprastinto patikrinimo ataskaita buvo panaikinta, tačiau nesutinkantis su ta dalimi, kuria nuspręsta pavesti vietos mokesčių administratoriui atlikti pakartotinį patikrinimą bei priimti naują sprendimą, nes šia Sprendimo dalimi pažeidžiamas administracinių ginčų nagrinėjimo operatyvumo principas. Muitinės departamentas nustatė, kad apskūstoje supaprastinto patikrinimo ataskaitoje vietos mokesčių administratorius nepateikė pagrįstų argumentų, neginčijamų ir pakankamų įrodymų, kurių pagrindu būtų galima pripažinti Pareiškėją solidariu skolininku dėl ginčo EID. Padaręs sekančias išvadas Muitinės departamentas, vadovaudamasis MAĮ 154 straipsnio 4 dalies 2 punktu, turėjo vietos mokesčių administratoriaus priimtą skundžiamą supaprastinto patikrinimo ataskaitą tik panaikinti, tačiau neturėjo pagrindo pavesti vietos mokesčių administratoriui atlikti pakartotinį patikrinimą ir priimti naują sprendimą. Pasak skundo, centrinis mokesčių administratorius gali nurodyti iš naujo atlikti patikrinimą, jeigu nagrinėdamas mokesčių ginčą nustato vieną iš šių atvejų: kad mokesčių mokėtojo apskūstame sprendime vietos mokesčių administratorius nesurinko pakankamai įrodymų, patvirtinančių patikrinimo metu konstatuotus mokesčių įstatymų pažeidimus arba kai mokesčių mokėtojas pateikia papildomų dokumentų, kurių vietos mokesčių administratoriui nebuvo pateikęs ir pastarasis jų nebuvo vertinęs. Nagrinėjamu atveju Muitinės departamentas nenustatė nei vieno atvejo, kuriam esant būtų galima duoti nurodymą atlikti pakartotinį tyrimą.

MAĮ 154 straipsnio 4 dalyje numatyta, jog centrinis mokesčių administratorius, išnagrinėjęs mokesčių mokėtojo skundą, pagal savo kompetenciją priima vieną iš šių sprendimų: 1) patvirtina vietos mokesčių administratoriaus sprendimą; 2) panaikina vietos mokesčių administratoriaus sprendimą; 3) iš dalies patvirtina arba iš dalies panaikina vietos mokesčių administratoriaus sprendimą; 4) pakeičia vietos mokesčių administratoriaus sprendimą; 5) panaikina vietos mokesčių administratoriaus sprendimą ir paveda vietos mokesčių administratoriui atlikti pakartotinį patikrinimą bei priimti naują sprendimą; 6) panaikina vietos mokesčių administratoriaus sprendimą ir paveda priimti naują sprendimą. Pagal MAĮ nuostatas centriniam mokesčių administratoriui yra palikta diskrecijos teisė, įvertinus faktines mokestinio ginčo bylos aplinkybes, nuspręsti, kokį sprendimą, numatytą MAĮ 154 straipsnio 4 dalyje, priimti.

Administracinių teismų praktikoje, aiškinant centrinio mokesčių administratoriaus teisę panaikinti vietos mokesčių administratoriaus sprendimą ir pavesti teritoriniam padaliniui priimti naują sprendimą, yra konstatuota, kad šio centriniam mokesčių administratoriui leisto elgesio modelio paskirtis – pašalinti aplinkybes, kurios trukdo priimti teisėtą bei pagrįstą sprendimą dėl kilusio mokestinio ginčo. Paprastai pagrindas priimti tokį sprendimą atsiranda, kai vietos mokesčių administratorius nevisapusiškai ir neobjektyviai yra ištyręs bei nustatęs visas reikšmingas faktines aplinkybes ir / arba kai yra padaryta esminių procesinių teisės normų pažeidimų, kurių negalima pašalinti kitu būdu, kaip tik pakartojus iš naujo atitinkamas administracines procedūras (žr., pvz., LVAT 2010-10-18 nutartį adm. byloje Nr. A-438-1146/2010, 2019-08-07 sprendimą adm. byloje Nr. eA-2144-575/2019). Sprendimas pavesti vietos mokesčių administratoriui atlikti pakartotinį patikrinimą ir priimti naują sprendimą gali būti priimtas ne tik tais atvejais, kai būtina surinkti papildomų duomenų, bet ir tais atvejais, kai būtina pašalinti mokesčių apskaičiavimą, mokėjimą ir mokesčių administravimą reguliuojančių teisės normų pažeidimus, kuomet tokių teisės normų pažeidimų pašalinimas negalimas be pavedimo atlikti pakartotinį patikrinimą (žr., pvz., LVAT 2013-01-02 nutartį adm. byloje Nr. A-442-2805/2012). Taip pat pastebėtina, kad, vadovaujantis LVAT praktika, centrinis mokesčių administratorius paveda vietos mokesčių administratoriui atlikti pakartotinį patikrinimą tik tokiu atveju, kai centrinis mokesčių administratorius pats negali atlikti būtinų veiksmų, siekiant pagrįsto ir objektyvaus sprendimo priėmimo (žr., pvz., LVAT 2008-01-31 nutartį adm. byloje Nr. A-556-158/2008, 2009-05-18 nutartį adm. byloje Nr. A-438-596/2009, 2015-09-29 nutartį adm. byloje Nr. A-3051-438/2015, 2022-01-12 nutartį adm. byloje Nr. eA-84-575/2022). Aptartos nuostatos suponuoja išvadą, kad pakartotinio patikrinimo tikslas yra tirti naujus įrodymus ir aplinkybes, nustačius, jog atliktas pirminis mokestinis patikrinimas yra ydingas, bei siekiant priimti teisėtą bei objektyviais duomenimis pagrįstą sprendimą, lemiantį mokesčių mokėtojo mokestinių prievolių nustatymą. Nagrinėjant ginčą dėl sprendimo, kuriuo pavesta atlikti pakartotinį patikrinimą ir priimti naują sprendimą, pagrįstumo, būtina įvertinti, ar centrinio mokesčių administratoriaus nustatytos aplinkybės sudaro pagrindą pavesti atlikti administracines procedūras pakartotinai.

Pagal ginčo teisinius santykius reglamentuojančio Sąjungos muitinės kodekso 77 straipsnio nuostatas importo skola muitinei atsiranda, kai importo muitu apmokestinamoms ne Sąjungos prekėms įforminama viena iš šių muitinės procedūrų: išleidimas į laisvą apyvartą, įskaitant atvejus, kai taikomos nuostatos, susijusios su galutiniu vartojimu (1 dalies a punktas); laikinasis įvežimas iš dalies neapmokestinant importo muitu (1 dalies b punktas). Skola muitinei atsiranda muitinės deklaracijos priėmimo metu (2 dalis), o skolininku laikomas deklarantas. Netiesioginio atstovavimo atveju asmuo, kurio interesais pateikiama muitinės deklaracija, taip pat laikomas skolininku. Jeigu muitinės deklaracija, pateikta deklaruojant prekes vienai iš 1 dalyje nurodytų procedūrų įforminti, surašyta remiantis informacija, dėl kurios nebūtų surinkta visa importo muto suma arba jos dalis, asmuo, kuris pateikė deklaracijai surašyti reikalingą informaciją ir kuris žinojo arba, yra pagrindo manyti, kad turėjo žinoti, jog tokia informacija yra klaidinga, taip pat laikomas skolininku (77 straipsnio 3 dalis).

Iš išdėstyto teisinio reglamentavimo matyti, jog prekių importo atveju, kai importo muitu apmokestinamos į laisvą apyvartą išleidžiamos ne Sąjungos prekės, skolininku yra laikomas ne tik deklarantas, bet ir asmuo, kuris pateikė deklaracijai surašyti reikalingą informaciją ir kuris žinojo arba, yra pagrindo manyti, kad turėjo žinoti, jog tokia informacija yra klaidinga. Įvertinus ginčė

aptariamą situaciją aukščiau pacituoto teisinio reglamentavimo kontekste, darytina išvada, jog nors Muitinės departamentas skundžiamame sprendime ir pripažino, kad Pareiškėjas supaprastinto patikrinimo ataskaitoje neteisingai buvo įvardintas deklarantu (Pareiškėjas veikė kaip tiesioginis Kipro įmonės „Celosta LTD“ atstovas muitinėje), dėl ko jis negali būti pripažintas skolininku muitinei dėl savo statuso, tačiau, kaip jau minėta, skolininku muitinei gali būti laikomas ne tik deklarantas, bet ir asmuo, kuris pateikė deklaracijai surašyti reikalingą informaciją ir kuris žinojo arba, yra pagrindo manyti, kad turėjo žinoti, jog tokia informacija yra klaidinga. Pagal Sąjungos muitinės kodekso 84 straipsnį, jeigu importo ar eksporto sumą, atitinkančią vieną skolą muitinei, privalo sumokėti keli asmenys, jie solidariai atsako už tos skolos sumokėjimą. Byloje nustatyta, kad ginčo muitinės deklaracijoje nurodyta importuoto automobilio muitinė vertė neatitinka tikrovės, o Pareiškėjas ginčo situacijoje teikė Kipro įmonei „Celosta LTD“ muitinės tarpininko paslaugas ir veikė kaip tiesioginis jos atstovas. Atsižvelgiant į tai, papildomai neištyrus aplinkybių, ar Pareiškėjas teikė muitinei klaidingą ar melagingą informaciją apie ginčo automobilio muitinę vertę, taip pat nenustačius aplinkybių, ar jis žinojo arba, yra pagrindo manyti, turėjo žinoti, jog muitinei teikiama informacija yra klaidinga, taigi, papildomai neišsiaiškinus aplinkybių, ar nėra teisinio pagrindo pripažinti Pareiškėją skolininku muitinei Sąjungos muitinės kodekso 77 straipsnio 3 dalies aspektu, nėra pagrindo konstatuoti, kad teritorinės muitinės atliktas mokestinis patikrinimas buvo išsamus ir visapusiškas. Įvardintos mokestinio patikrinimo spragos bei reikalingumas jas užpildyti, Komisijos vertinimu, buvo pakankamas faktinis pagrindas Muitinės departamentui ne tik panaikinti teritorinės muitinės supaprastinto patikrinimo ataskaitą, kaip kad savo skunde reikalauja Pareiškėjas, bet ir pavesti teritorinei muitinei atlikti pakartotinį tyrimą. Be to, kaip teisingai pastebėjo Muitinės departamento atstovai skundo nagrinėjimo Komisijos posėdyje metu, teritorinės muitinės supaprastinto patikrinimo ataskaita yra priimta ne tik Pareiškėjo, bet ir kito solidaraus skolininko atžvilgiu, todėl Pareiškėjo reikalavimas panaikinti teritorinės muitinės sprendimą pilna apimtimi ir šiuo aspektu yra nepagrįstas.

Muitinės departamento atstovai skundo nagrinėjimo Komisijos posėdyje metu pažymėjo, jog Muitinės kriminalinė tarnyba iki šiol atlieka tyrimą dėl galimai apgaulingai deklaruotos naudotų transporto priemonių muitinės vertės. Todėl, Komisijos vertinimu, vietos mokesčių administratorius pakartotinio patikrinimo metu, esant būtinybei, turėtų surinkti naujus duomenis bei gauti kitą Pareiškėjo apmokestinimui reikšmingą informaciją (įskaitant informaciją, kuria disponuoja Muitinės kriminalinė tarnyba), kas taip pat suponuoja pakartotinio mokestinio patikrinimo ginčo atveju būtinybę.

Apibendrinant išdėstytas nuostatas, darytina išvada, kad Muitinės departamentas skundžiamame sprendime pagrįstai konstatavo, jog siekiant nagrinėjamame ginče teisingai išspręsti Pareiškėjo pripažinimo skolininku muitinei klausimą, yra pagrindas pavesti Klaipėdos TM atlikti pakartotinį patikrinimą ir priimti naują sprendimą. Atkreiptinas dėmesys ir į tai, kad pakartotinio patikrinimo metu Pareiškėjui nebus paneigta teisė teikti papildomus įrodymus dėl pakartotinio patikrinimo metu kylančių klausimų, o mokesčių administratoriaus sprendimas nebūtinai gali būti nepalankus mokesčių mokėtojui.

Pasisakant dėl Pareiškėjo skunde akcentuojamų administracinių ginčų nagrinėjimo operatyvumo, objektyvumo principų, protingumo ir teisingumo reikalavimų mokesčių administratoriaus veikloje laikymosi pažeidimų, pažymėtina, jog, kaip jau ne kartą yra akcentuota mokestinių ginčų bylose, mokesčių mokėtojas turi konstitucinę pareigą sąžiningai mokėti mokesčius, mokesčių surinkimas yra susijęs su viešojo intereso apsauga, nes taip yra gaunama lėšų visos visuomenės poreikiams tenkinti. Pareiga mokėti mokesčius yra objektyviai egzistuojanti, apmokestinimo pagrindu yra tam tikros objektyviai egzistuojančios aplinkybės, susijusios su konkrečiu mokėtojo veikla (kurią įstatymų leidėjas pripažįsta apmokestinama), ar tam tikrų veiksmų, susijusių su apmokestinimo objekto atsiradimu, atlikimas. Todėl mokėtojas negali būti atleistas nuo pareigos mokėti mokesčius vien dėl to, kad mokestinio ginčo nagrinėjimo metu atsiranda būtinybė atlikti pakartotinius (papildomus) mokesčių administratoriaus veiksmus, pakartoti administracines procedūras ir pan. Mokesčių administratoriaus veiklos pagrindinė funkcija yra užtikrinti teisingą mokesčių apskaičiavimą, deklaravimą ir sumokėjimą, kuriai įgyvendinti mokesčių administratorius turi imtis visų jam teisės aktų suteiktų priemonių.

Apibendrinant tai, kas išdėstyta bei atsižvelgiant į skundžiamo sprendimo motyvus, darytina išvada, kad ginčo byloje yra faktinis ir teisinis pagrindas atlikti pakartotinį patikrinimą, nes būtina iš naujo nustatyti ir įvertinti Sprendime nurodytas su Pareiškėjo pripažinimu skolininku muitinei susijusias aplinkybes. Pareiškėjo skunde išdėstyti argumentai vertintini kaip nepaneigiantys centrinio mokesčių administratoriaus nustatytos būtinybės, nesant galimybės priimti teisėtą ir objektyviais duomenimis pagrįstą sprendimą, atlikti pakartotinį patikrinimą. Komisija, atsižvelgdama į tai, kas išdėstyta, konstatuoja, jog skundžiamas sprendimas, kuriuo nuspręsta pavesti Klaipėdos TM atlikti pakartotinį patikrinimą bei priimti naują sprendimą yra teisėtas ir pagrįstas, todėl tvirtintinas.

Mokestinių ginčų komisija prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės, vadovaudamasi Mokesčių administravimo įstatymo 155 straipsnio 4 dalies 1 punktu, n u s p r e n d ž i a :

Patvirtinti Muitinės departamento prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos 2023-04-04 sprendimą Nr. 1AE-182.

Pagal Mokesčių administravimo įstatymo 159 straipsnio 1, 3 ir 4 dalis mokesčių mokėtojas, nesutinkantis su Mokestinių ginčų komisijos prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės sprendimu dėl mokestinio ginčo, turi teisę šį sprendimą apskusti Vilniaus apygardos administraciniam teismui (Žygimantų g. 2, LT-01102 Vilnius). Pagal Mokesčių administravimo įstatymo 159 straipsnio 2 dalį apskusti Mokestinių ginčų komisijos prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės sprendimą taip pat turi teisę centrinis mokesčių administratorius, tačiau tik tuo atveju, kai centrinis mokesčių administratorius ir Mokestinių ginčų komisija prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės, sprenddami mokestinį ginčą (arba mokestinio ginčo metu), skirtingai interpretavo įstatymų ar kito teisės akto nuostatas. Skundas Vilniaus apygardos administraciniam teismui turi būti paduodamas ne vėliau kaip per 20 dienų po Mokestinių ginčų komisijos prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės sprendimo įteikimo dienos.

Komisijos narė, pavaduojanti Komisijos pirmininką

Rasa Stravinskaitė

Komisijos narė

Jurgita Narkevičiūtė

Komisijos narys

Andrius Venius